

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция / Administration:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНІОСОЗ (201) 451-2200

PIK XC Ч. 225. ДЖЕРЗІ СІТІ / НЬО ЙОРК. СУБОТА, 26-го ЛИСТОПАДА 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 26, 1983 No. 225. VOL. XC

Влаштувуйте 70-літній

ювілей Ікерові

Нью-Йорк. — Тут відбудеться в неділю, 27-го листопада ц.р., 70-літній ювілей Івана Керницького. Ікери, який влаштовують спільно Об'єднання Українських Письменників „Слово“, Спілка Українських Журналістів Америки та Український Інститут Америки у приміщеннях УІА, при 2 Схід, 79-та вулиця, о год. 4-й по полудні.

У програмі Ювілейного вечора привіт інж. Володимира Гнатківського від УІА відкриття ред. Уляни Любич, доповідь д-ра Остапа Тарнаського голови ОУП „Слово“ про письменника І. Керницького, слово голови СУЖА ред. Ольги Кузьмич, ред. Антона Драганя про Ікери у „Свободі“. Програмою буде вести ред. У. Любич.

В мистецькій програмі виступлять Марта Коколяська-Мусійчук, сопрано, проф. Дарія Гордінська-Каранович, фортепіанове соло, і актор Степан Крижанівський із читанням творів Ікери. Декорацію та оформлення виставки творів ювілята перебрала мисткиня Слав Геруляк, адміністрація вечора, займається Михайло Івасівка.

Іван Керницький

Іван Керницький працював 30 років як постійний співробітник „Свободи“, пишучи під кінець кожного тижня фейлетони п. н. „З наших буднів“, в яких сполучав, як своїх головних персонажів подружжя Татухів, устали, яких порушували різні проблеми українського життя, на американській землі. Осінню 1981 року відійшов він із „Свободи“ на довгочасну відпустку за бажанням посвятити все життя письменницькій діяльності.

Помер інж. Володимир Хамула

Кергонскон, Н. Й. — Тут в середу, 23-го листопада ц.р., помер у ранніх годинах інж. Володимир Хамула, після затяжної і довгої недуги.

Покійний був останнім живучим з роду Хамулів, відомої у Західній Україні родини, що веде один із нечисленних килимарських варстатів. Сл.п. інж. В.Хамула був довголітнім пластом в діячем, очолював Пластову Станицю в Нью-Йорку та був членом куреня сеньорів „Лісові Чорти“. Залишив у смутку дружину Галину, яка з безмежною пошаною довіряє роки піклувалася над ним.

Похорони заплановані на суботу, 26-го листопада ц.р. на цвинтарі св. Андрія у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Помер сл. п. отець протопресвітер

Микола Антохій

Міннеаполіс, Мінн. — У четвер, 9-го листопада ц.р., в 4-й год. ранку, помер тут у шпиталі Норт Меморіал, після тяжкої операції, відомий церковний і громадський діяч сл.п.отець протопресвітер Микола Антохій.

Похорони відправи відбулися в українській православної церкві св. Андрія у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Світлої пам'яті о. М. Антохій народився в Іспасі на Буковині. Студіював мистецтво в Бухаресті, а теологію на університеті ім. Короля Карла в Чернівцях.

Покійний був священником з поклонання і ціле своє життя віддав на службу Богові і народові, а особливо молоді, яку дуже любив і опікувався нею так довго, як йому фізичні сили дозволяли. За свою віддану працю о. Антохій був нагороджений орденом св. Миколая Чудотворця.

Появилася нова книжка англійською мовою Д. Чуба

Ньюпорт, Австралія. — Цього року вийшла тут 110-сторінкова книжка англійською мовою письменника Дмитра Чуба п. з. „West of Moscow“ (На захід від Москви). (На захід від Москви); обкладинка у виконанні Леоніда Денисенка; випустило книжку В-во „Ластівка“.

У підзаголовку цієї книжки — її зміст: Спогади із Другої світової війни і німецький табір воєнно-полонених.

На обкладинці згадує проф. Ар. Славутин у рубриці „Книжки за кордоном“ пише про книжку Д. Чуба таке: „Спогади Дмитра Чуба, українського автора, який сьогодні живе в Австралії, є одним із краєвих зразків творчості, які стосуються теми Другої світової війни в Східній Європі. Чуб, колишній вояк Червоної армії, представляє не тільки хронологічний перебіг подій, що їх він переживав, але також він аналізує ролі України у цій війні. В більшості автор переконує читачів, що го-

довною причиною поразки Червоної армії в її початковій стадії були українці. Приблизно кожний п'ятий вояк Червоної армії був українцем, який не хотів боротися по стороні совєтського режиму“.

ВИСТАВКА АКВАРЕЛЬ Т. БАЮК

Чикаго, Ілл. — Український Національний Музей влаштує тут в неділю, 4-го грудня ц.р., виставку акварель Тетяни Т. Баюк п. н. „Різноманітність стилів в архітектурі українських дерев'яних церков Прикарпаття“. Ця нова збірка церков є доповненням збірки українських дерев'яних церков всієї України „Неопалима купина“, що є присвячена 1000-літньому ювілею християнства в Україні. Виставка є спонсорована Іллінойською Радою мистецтва. Виставку можна буде оглянути від 10-ої рано до 7-ої вечора в Музеї при 2453 В. Чикаго авеню.

На нарадах у приміщеннях СКВУ в Торонто, Онт., які відбулися в суботу і неділю, 19-20-го листопада, під проводом президента мігра Івана Базарка, устійно, що всі наради ІУ Конгресу СКВУ, включно з полуденками та конгресовим бенкетом, відбуватимуться у приміщеннях готелю Toronto Hilton Harbour Castle, 1 Harbour Square, Toronto.

НАРИС ПРОГРАМИ

Неділя, 27-го листопада — Богослуження в українських церквах в наміренні СКВУ.

Середа, 30-го листопада — год. 7:30 веч.

— святкове відкриття Конгресу

— привіт

— вибір комісії

Четвер, 1-го грудня — початок год. 9:00 ранку

— звіти керівних органів СКВУ

— полуденок — господар: Торонтонський відділ КУК.

— дискусія і ухвалення абсолютної

— праця комісії — від год. 7:00 веч.

П'ятниця, 2 грудня — початок год. 9:00 ранку

— програмові доповіді:

„Русифікація в Україні“ — проф. Микола Степаненко (ЗСА), „Завдання СКВУ“ — ред. Ілля Дмитрів (Европа), „100-річчя українського жіночого руху“ — проф. Марта Богачевська-Хомяк, „Релігія і церква в сучасній Україні напередодні 1000-річчя Християнства в Україні“ — проф. Б. Боцюрків;

— полуденок — господар: Провінційна Рада КУК Онтаріо;

— дискусія над доповідями

— праця комісії — від год. 7:00 веч.

Субота, 3-го грудня — початок год. 9:00 ранку

— відомлення з праць комісії

— полуденок — господар: Українська Світова Кооперативна Рада;

— вибір керівних органів СКВУ

— схвалення резолюцій

— Конгресовий Бенкет: год. 6:00 веч. — коктейль год. 7:00 веч. — вечеря

Неділя, 4-го грудня — год. 11:30 ранку.

MAPLE LEAF GARDENS

— Соборна Помінальна Маніфестація — у пам'ять знищених понад 7 мільйонів українців московським голодомором у 1932-33 роках.

— Програма маніфестації:

• Вмари українських молодечих організацій

• Екуменічна панакхда

• Апель

• Виступ збірних хорів Торонто

• Промови гостей — Бранс Малроні, лідер Прогресивно-Консервативної партії Канади, лідер опозиції в канадському парламенті.

— Степан Терлецький, посол до британського парламенту.

• Слово новообраного президента СКВУ

• Проголошення маніфесту ІУ Конгресу СКВУ.

• Виступ збірних ансамблів Бандуристів Північної Америки.

Президія Секретаріату СКВУ стверджує, що на базі досі зголошеної поштової реєстрації можна сподіватися участі на Конгресі поверх 500 акредитованих делегатів.

ПАРАЛЕЛЬНІ КОНФЕРЕНЦІ ТА НАРАДИ

В зв'язку з ІУ Конгресом СКВУ відбудеться ряд конференцій рад та комісій СКВУ, як і світових українських організацій і надбудов. До канцелярії СКВУ під сучасну пору зголошено такі наради:

— Народи СФУЖО

— Комісія Прав Людини СКВУ (КПЛ)

— Комісія Українських Молодечих Організацій (КУМО)

— Світова Рада Суспільної Служби

— Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада (СКВОР)

— Рада Справ Української Культури СКВУ (РСУК)

— Українська Світова Кооперативна Рада

— Головна Наукова Рада СКВУ

Точні години та приміщення цих нарад будуть подані при реєстраційних столах у готелі Гілтон Гарбор Кестл.

На особливу увагу заслуговуватиме сесія Комісії Прав Людини СКВУ у вівторок, 29-го листопада, на якій відбудуться два англійськомовні панелі для ширшої публіки, а зокрема для гостей і преси на теми:

— год. 2:00 — 4:30 по пол.: „Раціоналізація за залізу куртину і їх ефективність“, панелісти: Кристофер Скваер — „Голос Америки“, Джордж Бейлі — „Радіо Свобода“ і „Вільна Європа“; Алан Фаміліант — Радіо Канада, міжнародна секція; коментатори: д-р Р. Горайчук, ред. А. Бандера;

— год. 7:30 веч.: „Аналіз і наслідки Мадридської конференції“, панель делегатів урядів у Мадриді, амбасадор Антоні Вільямс — Велика Британія, амбасадор Луї Роджерс — Канада, Спенсер Олівер — ЗСА; дискусант: суддя Володимир Тарнопольський, колишній представник Канади у Комітеті Прав Людини при ООН.

Ділові наради КПЛ відбудуться в середу, 30-го листопада, включно з 2 панелями про сучасну ситуацію в Україні.

ПРОМОВЦІ НА ПОЛУДЕНКАХ, БЕНКЕТІ ТА МАНІФЕСТАЦІЇ

На полуденку в четвер, 1-го грудня, виступатиме з привітом посади міста Торонто — Артур Ігелтон, а в п'ятницю 2-го грудня — прем'єр провінції Онтаріо — Вільям Дейвис. На конгресовому бенкеті в суботу, 3-го грудня, доповідатимуть члени кабінету федерального уряду Канади, міністер юстиції Канади, колишній міністер закордонних справ Марк МакГівен та міністер справ багатокультурності Дейвід Колінет. На маніфестації в неділю, 4-го

(Закінчення на стор. 3)

К. ВАЙНБЕРГЕР НАЗИВАЄ СПРАВЖНІХ ЗЛОЧИНЦІВ

Вашингтон. — Секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер заявив у розмові з кореспондентами, що самовбивчий атентат на американську головну квартиру і мешканців приміщення французьких вояків, які разом з американськими морськими піхотинцями, британськими й італійськими вояками становлять у Бейруті так званий міжнародний корпус, виконавці іранської іранської підтримки Сирії, яка тепер, як відомо, повністю співпрацює з ССРСР й іншими комуністичними державами, одержуючи від них модерну зброю і військовий вираз.

В атентаті загинуло 239 американських вояків і досі тільки здогадувалися, що атентат могли виконати ліванські мусульманські терористи, симпатизи іранського мусульманського Хомейні. Заява секретаря Вайнбергера викликала контроверсію, бо це вперше офіційний речник Уряду З'єднаних Штатів Америки формально обвинуватив Сирію у співучасті у вбивстві морських піхотинців в Ливані.

Не зважаючи на те, що сам Вайнбергер намагався зменшити можливості відплатної акції американських збройних сил проти терористів і їхніх протекторів, але у присутніх кореспондентів залишилося враження, що така відплата відбудеться скоріше чи пізніше. Зрештою перша заява Пентагону не залишає сумніву, що Америка відплатиться за загибель своїх вояків.

Ізраїль і Франція вже частинно відплатились за такий же атентат на їхні інсталяції, збомбивши гнізда проіранських терористів в долині Бекаа, яка знаходиться під контролею Сирії. ЗСА покищо здержуватиме від таких акцій, але головне командування американських збройних сил не виключає, що це станеться в майбутньому. Очевидно, Вайнбергер відмовився від детального пояснення висунених ним обвинувачень, а тільки заявив, що вони є базовані на зібраному розвідкою матеріалі, в автентичності якого ніхто не сумнівається.

Велика частина іранських мусульманів проникли до Ливану для допомоги місцевим екстремістам і з них, рекрутуються так звані самовбивчі команди для боротьби з вояками мирового корпусу. Вайнбергер відкинув звинувачення однієї з кореспондентів, що вбивство терористами 239 американських вояків за відомою Сирії можна розглядати, як акт війни проти ЗСА.

В ПОЛЬЩІ ЗРОБЛЕНО

Варшава, Польща. — Шеф польського уряду генерал Войцех Ярузельський, ухваливши своє становище стово ренням військовий ради, головою якої він сам себе вибрав, вирішив провести деякі зміни у своєму уряді. Першою жертвою впаде керівник за неадаптованої економіки, голова планової комісії Януш Ободовскі.

Зміни в уряді наступили після дводенного засідання парламенту, який в основному обговорював економічні питання і затвердив генерала Ярузельського головою новоствореної військової комісії, яка призначена для того, щоб у випадку заворушень чи інших критичних хвилин перебрати функції уряду. Генерал Ярузельський таким чином отримав нові далекойдучі права проголошувати надзвичайний стан у країні у випадку заворушень і користуватися необмеженою владою.

Парламент також проголосував за продовження терміну амністії до кінця року для тих дисидентів, які вийдуть з підпілля і здадуться властям.

Були назначені два нові

заступники прем'єр-міністра для ведення економічних справ. Збігнев Месснер, шеф прайзної організації Катіві, призначений керувати програмою економічних змін, а Манфред Горинг, секретар партії, став головою економічного планування.

Парламент також схвалив економічний план на 1984 рік, розроблений ще Ободовскі.

Ободовскі стояв, а його наступники стоятимуть перед важкими завданнями оживити замиряючу економіку. Понад 26 мільйонів боргу чужоземним банкам, зменшення західних кредитів і пов'язане з тим зменшення ввозу сировини та запасових частин, погане планування, розбазарювання і розкрадання тих скромних засобів, що це є, знеохочення до праці, перспектива підвищення цін і погіршення умов життя всього суспільства, — все це, можливо сильніше, ніж крок Ярузельського у справі зхолодження нових важливих особистостей над апатичним і цілковито розореним польським суспільством.

У СВИТІ

ЗІ СТОЛИЦІ ГРЕЦІЇ Атен повідомили, що іракські ракети забили грецькі торговельне судно в понеділок у Перській затоці. Власники потопленого судна „Антигоні“ заявили, що 19 членів залоги були врятовані. Як уже повідомлялося, в понеділок іракська флотія і літаки потопили також в понеділок, сім „ворожих кораблів“. Речник мореплавної компанії Стравелаякіс сказав, що пароплав „Антигоні“ був пошкоджений ракетою відразу після відлітання з іранського порту Бушіре, прямуючи до нафтового центру Бандар Хомейні.

ЛІДЕРИ УРЯДІВ КРАЇН Коммонвелту почали в середу, 23-го листопада в столиці Індії Нью Делі односторонню конференцію, на якій обговорюють справи двох членів цієї групи країн: Греції і Кипру. Але затримованість цими двома країнами, кажуть добрепоінформовані джерела конференції, становить лише частину ширшого зацікавлення загальним положенням тривожних справ у світі. Генеральний секретар конференції 14-ох країн гіянець Шрірат Рамфелі сказав напередодні відкриття конференції, що „ми можемо допомогти виробити певні розв'язки і, часом, навіть виконати їх“.

МУСУЛЬМАНСЬКІ ПОВСТАННЯ в Афганістані зістріли військовий вертоліт, при чому загинув афганський генерал і 11 інших осіб, включаючи декількох совєтських службовців. Це повідомлення західних дипломатів співпало з повідомленням самих повстанців, які заявили, що вони збили минулого тижня вертоліт поблизу Кабулу, вбиваючи вісім совєтських „спеціалістів“. В повідомленнях не говориться, чи совєтські службовці були цивільні чи військові особи.

КОЧ СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ явно не задоволений із самовбивчої війни між ворогуючими палестинськими фракціями в Ливані, більшість дипломатів у Москві вважає, що Кремль залишить Ясіра Арафата на поталу долі та не буде боронити його за рахунок союзу з Сирією. Саме Сирія стала основною базою розміщення совєтської нової зброї і саме через неї Москва планує розширити свої впливи на Близькому Сході. Застявши, сирійці зрозуміли свою залежність від Москви, а тому першим натяком на спробу самостійного рішення є непослух у справі Арафата. Сирія дозволила і помагає бити його, не слухаючи поради Кремля перестати братовбивчу війну між арабами.

МОСКВА ЗІРВАЛА ПЕРЕГОВОРІ

ПОГРСЯЖЕ НОВИМИ РАКЕТАМИ

Москва. — Совєтський лідер Юрій Андропов заявив у четвер, 24-го листопада, що Совєтський Союз розмістить свої ядерні ракети в морях проти ЗСА, щоб протидіяти загрозі його країні, яку, як він висловився, становить розміщення американських ракет у Західній Європі.

В додатку до цього Андропов повідомив про скасування мораторію на розміщення совєтських ракет типу СС-20 в європейській частині ССРСР. Мораторієм був проголошений Леонідом Брежнєвим у березні 1982 року. Адміністрація президента Рональда Регена знала, що Совєтський Союз ніколи не притримувався мораторію, і що ракети середнього засягу були давно розміщені.

Нова заява Андропова означає, що число совєтських ядерних ракет типу СС-20 з потрібними боеголовками, націленими на Західню Європу, збільшиться. В даний час Совєтський Союз має розташовані 243 такі ракети.

Андропов сказав у письмовій заяві, що американські дії „торпідували“ можливість угоди в Женеві та

додав: „Совєтський Союз вважає свою дальшу участь у цих переговорах неможливою“.

Ця заява Андропова наступила один день після того, як совєтська делегація на женевських переговорах покинула з'їздания.

Совєтський лідер не подав подробниці, як будуть розміщені ракети в морі. Західні військові експерти вважають, що вибір може включати розміщення підводних човнів з ядерними балістичними ракетами поблизу морських берегів ЗСА або патрулювання поблизу американського узбережжя совєтських підводних човнів з крилатими ракетами.

Президент Рональд Реген заявив, що повідомлення Андропова про його плани розміщення совєтських нових ракет „гостро суперечить“ попереднім совєтським заявкам до угоди про зменшення озброєнь. „Хоч ми і затримовані, сказав Президент, — ми твердо вирішили продовжувати наші зусилля підком заборони на певні системи ядерних ракет середнього засягу“.

В АМЕРИЦІ

ВЕЛИКА РОДИНА КЕННЕДІ і багато приятелів покійного президента Джона Ф. Кеннеді, який, як відомо, загинув 20 років тому в Делесі Тексас, відкулі атентатника, зібралися у Вашингтоні, щоб відзначити цю трагічну річницю. Керолін Кеннеді, тепер 26-річна дочка Дж. Кеннеді, прочитала уривки з невислошеної промови її батька. Заупокійна Служба Бога правила в церкві Святої Тройни з участю президента Рональда Регена і багатьох інших офіційних осіб. Джекедлі Кеннеді-Онассіс не взяла участі в Богослужбі, ані в жадній іншій церемонії. Вона провела цей день з матір'ю Дж. Кеннеді 93-річною Ровз в Гасніне Порт, Масс.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН зустрівся в Білому Домі з президентом Ізраїля Хаймом Герцогом, який перебуває на відвідинах у З'єднаних Штатах Америки і переговорив з ним багато міжнародних проблем, зокрема нерозв'язану ще й досі проблему Ливану і багато інших справ на Близькому Сході. Після зустрічі Р. Реген заявив кореспондентам, що відносини між ЗСА і Ізраїлем покращали і обидві країни також в майбутньому удержуватимуть приязні зв'язки між собою. Незабаром президент Реген перший раз зустрінеться з новим прем'єр-міністром Ізраїля Іцхаком Шаміром і новим міністром оборони Моше Аренсом.

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ВЕЛИКИЙ ГОЛОД НА СТОРІНКАХ „СВОБОДИ“

ЧЕРЕЗ ЩО ГОЛОД?

(Ця передова стаття була поміщена у „Свободі“ з четверга, 10-го серпня 1933 року.)

Вістки, що перекадаються через китайські мури більшовицької цензури стверджують згідно існуванню голоду українських мас на Україні. Стверджують самий факт існування голоду, дослідники тепер пробують прослідити причини цього небудового явища, що голод навіслює країну, яка тече медом і молоком, що відома під назвою шпихліра Європи.

Спеціальний кореспондент лондонського денника „Таймс“, котрий недавно їздив по країні совітів, представляє такий стан російського фабричного промислу й транспорту, а потім каже, що хоч який страшний стан промислу під більшовиками, то всетаки це ще ніщо в порівнянні зі станом різниціт-ва.

Стан фабричного населення він представляє словами: „Всюди з під'їзків, фабрик і промислових заводів, маси робітників, загнаних у розкуку голодом і злиднями, творять мандаринні орди, що шукають якогось невідомого місця, яке могло б їм дати найнеобхідніші до життя речі“.

Стан сільського населення він змальовує коротко так: 70,000,000 селян прогнано з їх господарств до 200,000 колгоспів. Тих, що вміли добре господарити, переслідувано, вислані на роботи або на лісові табори на півночі, масакровано, або зовсім знищено. На місці справних рілників молоді, політично розпалені комуністи пробують планувати нове рілництво.

Засівання триває три рази довше ніж давніше. В деяких округах 90 процентів машинерії, спираючої коліс і загартування, нині вже до нічого. Згубили складна живарка шрубку, і вже ціла машина стоїть без ужитку. Хотіли би вернутися до коня та ручного знаряддя, але тут нема ні одного, ні другого.

Того роду господарка, каже кореспондент „Таймс“, викликає голод, якого Росія ще не бачила. Бувало, що більшовики розстрілювали цілими селами селян за занедбану засіву, але як могли селяни засіяти збіжжя, котре вони з голоду з'їли?

На думку кореспондента, причиною лиха є колктивізація.

Що на це роблять селяни? Вони всі в розпучі й киплять страшною ненавистю до уряду. Та покищо вони не бачать ніякої можливості зриву проти гнету, що довів їх до руїни. Війна певно дала їм нагоду до зриву, та більшовицький уряд повів тепер політику замиріння з усіми ворогами, навіть з імперіалістичною Польщею.

В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ, Каліф., помер несподівано від хвороби рака фільмовий, зокрема телевізійний артист Майкл Конрад, відомий глядачам, як сержант поліції у програмі „Гилл стріт Блюс“, яка користується великою популярністю серед глядачів.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sunday, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заздалегідь коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA \$1.25 місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зуб за зуб

Око за око, зуб за зуб — це наче дефініція пімсти. Ця старозавітна засада є протипротивом до християнства, яке проповідує прощення ворогові. На жаль, міжнародний політичний світ повний тих темних сил, які не рахуються за принципи християнської моралі й етики. І щоб боротися проти темних сил, треба триматися старомірської мудрості — „аргументом ад гомінем“, вживати таку аргументацію, щоб вона була зрозуміла противникові. А що Советському Союзу, його сателітам і міжнародним терористам зрозуміла тільки мова сили, — то й боротися з ними, — уважає багато хто, — можна тільки мовою не так пімсти, як відплата.

Кілька днів тому посадики Нью Йорку Едвард Кач, приймаючи президента Ізраїлю Хаїма Герцога, критикував президента Регена, що той не перевів негайно відплатної акції проти вбивств жорстокого терористичного акту у Бейруті 23-го жовтня 1983, коли-то навантажене динамітом авто в'їхало до головної квартири американських моряків, при чому загинуло 239 американських морських піхотинців. Американська військова розвідка перевірила, що той страхотливий терористичний акт найправдоподібніше перевели іранські терористи з підтримкою від Сирії і що головним організатором цього страшного акту був Гуссейн Муславі, 44-річний колишній учитель, звеличник іранського диктатора аятолли Хомейні.

Американський Уряд не перевів — це — відплатної акції, не зважаючи на присутність біля берегів Лівану в найближчій віддалі від Бейруту могутньої морської флотії з літакосцем „Кеннеді“. Але Франція вже відплатилася терористам, які в тому самому дні, 23-го жовтня ц. р., таким самим способом — вибухом навантаженого динамітом авто із рішенням на самогубство водієм — за японською традицією „камікадзе“, спричинили смерть 58-ми французьких парашутистів. Коли 4-го листопада ц. р. та сама зорганізована група терористів вбила у містечку Тира в Лівані 29 ізраїльців (загинули тут 32 ливанців, що їх ізраїльці взяли були в полон) то ізраїльське летунство збомбардувало два вишкільні табори злочинних іранських фанатиків-терористів, які примістились у Лівані за три милі від кордонів Сирії, країни, що стала протектором цих терористів. Ізраїльське радіо подає, що ці обидва центри мусульманських терористів зрівняні з землею. Це, що це там залишили ізраїльці, доконали два дні пізніше французькі джети, а відтак це раз ізраїльські.

Американський Уряд не схвалив відплатної акції ізраїльців, але і не натапував їх. Речник Уряду заявив тільки, що ізраїльська відплатна акція „злагіднить натиск“, під яким опинився Американський Уряд, щоб не залишати безкарно вбивників 239-ох американських моряків. Вони загинули, як знаємо, здебільшого під час сну, під румовищами розваленого дощенту будинку. З заяв виходить, що до Білого Дому й Пентагону, на адресу секретаря військових справ Каспера Вайнберґера, прийшло безліч листів обурених американських громадян, що ЗСА дозволяють безкарно гуляти терористам і вбивати підступними терористичними актами моряків, висланих до Лівану у мировій місії з дозволу Об'єднаних Націй. Невовижене становище Уряду перечеполю заяв Вайнберґера, яку він склав журналістам під час недавньої подорожі на Далекий Схід, що ніхто не може безкарно атакувати американських громадян.

Частина американців солідаризується з поставою ньюйоркського посадики Едварда Кача, уважаючи, що терористів не можна відстрашити іншими способами, як тільки переконавши їх, що кожний їхній терористичний акт викличе реакцію, страшенно болючу для їх одностудців, земляків і їхніх родичів; бо самі гострі слова ані дипломатична аргументація не промовляють до терористів, особливо у такому випадку, як оце страхотливий останній акт фанатичних ворогів вільного світу, в першу чергу Америки. Але не всі в Америці бажають підписатися під таким засобом оборони, як старозавітна засада „око за око — зуб за зуб“, бо вона аморальна, — так уважає й Уряд. Проте, коли спокійного прохожого нападає у пісі бандит, то нападений хапає за першу палицю, щоб боротися. Покірливості, лагідна просьба, щоб бандит змилювався над невинною жертвою, — жертви не спасе.

Секретар Вайнберґер заявив, що за терористичними актами іранців стоїть Сирія. Отож не виключається і можливість санкцій, форми яких покищо невідомі.

Недавнє висвітлювання О. В.

антиукалеарного фільму „Один день пізніше“, який оглядали на екранах телебачення мільйони американців, спричинило появу масових статей і поучень про страхіття нуклеарної війни. В тому сенсі ведуться, особливо з боку лівих, постійні напади на президента Регена, мовляв, через те, що він намагається до рівняти советським атомним зброєю, — існує дуже велика небезпека атомової конфронтації з Москвою.

Нині Америка є провідником опозиції проти тоталітарного комунізму так, як Великобританія була в другій половині 1930-их років провідником демократичної коаліції держав проти тоталітарного нацизму.

Класичним прикладом політичного угодовства, яке дуже докладно оскресне не англіїським словом „ап-пзімент“, була політика Англії, коли її речниками були такі видатні англіїські політики, як Невіл Чемберлейн і лорд Галафакс. Вони вірили в неможливість, що догворяться з Гітлером за шість декілька африканських колоній, які Англія планувала відібрати від Португалії.

Вінстона Черчілла, який

ЧИ МАРИВО УГОДОВСТВА ВИСИТЬ НАД АМЕРИКОЮ?

писав і говорив, що Гітлер плянує підійти цілого світу, було звичайно називано „па-лієм війни“. А коли він домагався збільшення воєнного бюджету для зміцнення британських збройних сил, то його обвинувачували й висміювали як загорілого мідітариста та „зако-лотника“, що намагається шкодити внутрішнім „со-ціально-економічним ре-формам“.

Великобританія перед Другою світовою війною була пересякнена пацифізмом. Тоді тисячі юнаків і молодих чоловіків ставали членами т. зв. „Оксфордського руху“, який вимагав від членів присяги, що вони „ніколи не братимуть зброї до рук“.

На щастя, Великобританія, як і Франція, мали великого союзника за Атлан-тійським океаном — Америку. Під час т. зв. „комі-чної війни“, коли німецькі війська обсерували фран-цузьку „Лінію Мажино“, Америка вже почала збро-

їтись і допомагати своєму колишньому колоніальному центрові Великобри-танії.

Генерал Даніел О. Гре-гем, визначний американсь-кий мідітарний спеціаліст і автор твору „Ми мусимо обороняти Америку“, дуже критично дивиться на па-ціфістичний рух в Америці і твердить, що теперішня ситуація в ЗСА надто нага-дує передвоєнну атмосферу угодовства Великобританії. У протипагу Великобританії, що мала могутнього союзника в Америці, сьогоднішня Америка не має союзника, сильнішого за неї саму.

Америка, пише ген. Гре-гем — це останній острів свободи і єдиний арсенал, що може озброїти антико-муністичний світ. Генерал далі твердить, що, коли б у 1930-их роках Великобританія і Франція виявили де-що більш своєї рішучості, а не тільки мали віру в писані угоди з Гітлером, то німецький генеральний

штаб був би міг усунути Гітлера і тим робом уник-нути загальної війни.

Маючи перед собою знач-но трішнішого і сильнішого противника, ніж його мала Великобританія в 1938-1939 роках, британські амери-канські політики й інтелекту-али поводитись так, як по-водились англійські ліберал-исорки і кілька років тому.

Президент Реген не є ані „па-лієм війни“, ані теж „дик-татором“, як його таврує захрибана советська пропа-ганда. Як відповідальний го-лова держави та ще й такої держави, яка є єдиним сильним оборонцем вільно-го світу, він, Президент, не може дозволити на те, щоб советсько-московські тоталітаристи випередили Амери-ку в атомному зброєнні. Ми знаємо, що Америка ніколи не почне нуклеарної війни, хіба лиш у власній обороні. Але ніхто цього не може сказати про комуні-стичну Москву. І диво дивне, чомусь європейські ліберал-и американські не протес-тують проти советських атомних ракет, наставле-них проти всіх бідніших єв-ропейських центрів, а протес-тують натомість проти американських ракет, що їх ційно там поставлять.

нас. За ним можемо й ми сказати, що наша Українська Церква повинна стати розсадником українства, української мови, української культури.

Середовище української школи

Звичайно ми розуміємо середовище української школи від тієї хвилини, коли дитина може вийти з дому і піти до садочка. Всі українські школи є приват-ними школами і як такі вони мають можливість підбору учнів, а підбір учнів вивисив і в підбір середо-вища. Українські школи не тільки вчать, але й вихову-ють на засадах християнсь-кої моралі і української культури, включаючи як основу пізнання культури українську мову.

Школи є довготривалими установами, з якими дитина, підліток і молода людина є зв'язана довгі ро-ки, і то власне в час най-більш бурхливого періоду її життя. Адже це вік повний непокори і бунту; вік, повний зльотів до вершин і стаду вниз; вік, повний бун-ту проти старших. Яке ж власне в тому часі молода людина потребує відповідно-го, близького собі това-риства, свого ровесника, перед ким можна б було вкритикуватись, звітритись, критикувати, снувати нові задуми, плянувати акції. І то вибране шкільне укра-їнське середовище таке важ-ливе для нашої молоді. А може ця діяльність нашо-го середовища є і причи-ною, що майже не чуємо в українських школах про всі ті неполадки, які діються в американському шкільництві.

Не можемо на цьому міс-ці бодай кількома словами

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Літературний речиталь

Я. Климівського

Бувають моменти в житті філадельфійської громади, коли наші театри, неспів-пущі служители української Мельпомени, сходяться в один гурт, щоб викресавши живий вогонь із власних талантів, віддати шану ко-мусь зі своїх друзів і тим же самим відруком своєї обда-рованості принести задо-волення і радість із мис-тецького видовища своїй рідній громаді. Тоді ми, мешканці Філадельфії, ра-діємо і гордимось тим, що найбільший гурт наших про-фесійних акторів живе і діє серед нас і що вони най-ближчі нам. Саме так мож-на окреслити імпрезу, фір-мовану Українським Освіт-ньо-Культурним Центром і гуртом акторів, яка відбу-лася 29-го жовтня ц. р. у театральній залі УОК Цен-тру, названу: Літературно-театральні ескізи Ярослава Климівського.

Ярослав Климівський — відомий журналіст, автор сценічних текстів і збірки „Нотаток до питань театро-логії, співробітник „Свобо-ди“, на сторінках якої дру-кує відгуки на книжкові по-яви, образотворчі експози-ції і театральні спектаклі та репортажі тощо. Він теж автор пісеньок легкого жан-ру, до яких музику писали: Веселовський, Куликович, Бродієвич, Миславський, Ген-тош і інші. Його текстами користувалися театри ма-лих форм, такі як „Діаріум“ і „Криве дзеркало“, не зга-дуючи вже Ансамблю Ук-раїнських акторів під мис-тецьким керівництвом В. Блавацького в 1948 році („Новорічна сальтатка“). Ко-ролик уступив слово на цьо-му вечорі володимиру Во-лодимир Шашаровському. Про-грамою проходила Юлія Шашаровська.

Фрагмент п'єси „Пантея“ (адаптація Я. Климівсь-кого) виконала Віра і Євген Левинські у драматичному діалозі між королевою-бранкою і королем пере-можцем Киром. Віра Ле-винська зуміла виявити геро-їніну поставу Пантеї і доне-сти це до аудиторії своєю високомистецькою пода-чею. Євген Левинський у ролі Кира створив перекон-ливий образ. Віра і Євген Левинські поставили голов-ний акцент на інтонаційно-на гру обличчя. Елімінувавши рух і жест або обмежуючи їх до мінімуму, образ, хоч і статичний, у висліді вия-вився величний і до деякої міри, можна сказати, мо-нументальний.

Юлія Шашаровська, шко-лена концертною співач-кою, виконала „Верба“ М. Фо-менка о „Кисе мій“ Ша-проф. Богдан Перфецький, один із наших кращих акомпаньйотів на Сході Амери-ки, не тільки був акомпань-йотом, але й співвиконав-цем з уваги на те, що його фортепіанний супровід був публікований кожний викону-ваний співачкою твір і на-давав йому відповідної бар-ви. Ліза Чепіль із виявом свого драматичного талан-ту виконала рецитацию „Ве-ликий З'їзд“ Я. Климівсь-

кого. У цьому віршованому тексті акторка за допомо-гою свого непересічного хисту представила нам ві-зію переможного соборно-го з'їзду в атмосфері волі і єдності. Петро Прус в одній із мініатур Крайслера виявив себе з уваги на техніку і тон не абияким майстром. Три сцени з „Електри“ у транспозиції Я. Климівського за старо-рецьким митом виконали члени Театральної Студії Мелоді під мистецьким керівництвом В. Шашаров-ського. Виконавцями були: Маріяна, Оксана і Марта Михайлокович, Оксана Личиниш, Роман Дубенко, Марко Клас, Євген Луїш і Парас Тринишченко. Нам згадується античний театр часів Епідаuros із сцене, проскеніон і оркестрою. Збірні рецитатії відтворю-вали хор античної драми.

З черги ми з приємністю прослухали ліричні пісні і кулети Я. Климівського. Пісня „Спогяд про Ліван“ (слова Я. К., музика: М. Куликовича) виконала Ліза Чепіль. Ця акторка, Богом обдарована, має декілька талантів — акторський особ-ливий, коли йдеться про дра-матичні ролі, і пісенський, якщо йдеться про настрів-п'єси і жанр легкої танкової музики. Крім цьо-го вона вміє нашіковувати собі модель сукні по-фахо-вому, вшити її і вквітати залити форм, такі як „Діаріум“ і „Криве дзеркало“, не зга-дуючи вже Ансамблю Ук-раїнських акторів під мис-тецьким керівництвом В. Блавацького в 1948 році („Новорічна сальтатка“). Ко-ролик уступив слово на цьо-му вечорі володимиру Во-лодимир Шашаровському. Про-грамою проходила Юлія Шашаровська.

Фрагмент п'єси „Пантея“ (адаптація Я. Климівсь-кого) виконала Віра і Євген Левинські у драматичному діалозі між королевою-бранкою і королем пере-можцем Киром. Віра Ле-винська зуміла виявити геро-їніну поставу Пантеї і доне-сти це до аудиторії своєю високомистецькою пода-чею. Євген Левинський у ролі Кира створив перекон-ливий образ. Віра і Євген Левинські поставили голов-ний акцент на інтонаційно-на гру обличчя. Елімінувавши рух і жест або обмежуючи їх до мінімуму, образ, хоч і статичний, у висліді вия-вився величний і до деякої міри, можна сказати, мо-нументальний.

Юлія Шашаровська, шко-лена концертною співач-кою, виконала „Верба“ М. Фо-менка о „Кисе мій“ Ша-проф. Богдан Перфецький, один із наших кращих акомпаньйотів на Сході Амери-ки, не тільки був акомпань-йотом, але й співвиконав-цем з уваги на те, що його фортепіанний супровід був публікований кожний викону-ваний співачкою твір і на-давав йому відповідної бар-ви. Ліза Чепіль із виявом свого драматичного талан-ту виконала рецитацию „Ве-ликий З'їзд“ Я. Климівсь-

Чистий дохід з цього ве-чора призначив автор на фонд „створений при ОМ-УС-і „Актор у потребі““.

Н. П.

Лев Яцкевич

ВОЛТ ВІТМЕН — БАРД МОЛОДОЇ АМЕРИКИ

Волт Вітмен (1819-1897), видатний ліричний поет Америки, жив на переломі романтичної та реалістичної доби. Єдину книгу його віршів „Пагіній трави“ (1855) зустріла буря згрішення і засудження з боку читачської публіки, та хвиля похвал і призначення з боку багатьох літераторів і критиків, на чолі з видатним американським есеїстом Ралфом Валдо Емерсоном. Цю збірку віршів Вітмен доповнював і переробляв все його життя. Вона дала 24-ох видань і низки перекладів на майже всі значні мови світу, в тому частково й української (І. Кулик, В. Мисик та інші).

Про Волта Вітмена появилася досі понад два десятки біографій, в яких кожний автор-біограф намагався виявити нові деталі його особовості та старався відкрити свого власного Волта Вітмена. Джен Біррове (Birroughs) приятель, шанувальник та біограф Вітмена, був тією людиною, що книжка „Пагіній трави“ — це поетична автобіо-графія самого Вітмена. Цю ілюзію хотів створити сам Вітмен, пишучи у своєму вірші „До побачення“:

Товаришу, це не книжка,
Бо хто її торкне, доторкне людину.

Натяг про „Книжку-людину“ наводимо також у вірші „Пісня про себе“:

Мене ніхто не освоїв ще досі,
Мене ще й досі ніхто не переклав,
Мій дикий крик дзвенить понад дахами світу.

А все ж таки обидвох Вітменів слід відіспарувати. Волт Вітмен, зображений автором у „Пагіній трави“, робить враження людини поза межами дійсності. Справж-ний і звичайний смертний Волт Вітмен народився в

дев'ятичленній фермерській родині англійсько-голландсь-кого походження, на острові Лонг Айленд, біля Нью Йорку. Його єдиною освітою була публічна школа в Брукліні, до якої Вітмен ходив до 13-го року життя. Його дальша наука проходила в школі життя, як копіюваль-ника, редактора, шпитального доглядача та федерального працівника.

Але Вітмен ніде не закріпив довго місця, віддавши назавжди своє серце літературній музи. Широкий вахляр його звав і зайняв да йому змогу пізнати докорінно міське життя людей усіх соціальних прошарків, а зокрема звичайних трудівників, з якими йому доводилося спільно працювати. І саме життя, мрії й турботи тих людей, поряд із їхнім довіллям та природою він опіював у своїх чудових ліричних віршах, домінують темою яких була гніст людини (вірш „Тобі“), ідеал гуманності та краса людського тіла („Про тіло електричне я співаю“), краса природи та чар праці („Пісня про себе“, „Чую, як Америка співає“).

Вітмен був завзятим чемпіоном свободи, великим шанувальником колишнього президента Лінкольна, який довів до знесення невольництва у ЗСА. Він присвятив Лінкольні дві вірші — „Коли бузи цвіли востанє на горі“ та „О, капітане, мій капітане“. Будучи великим ворогом рабства та звеличником демократичного бра-терства, не вагався він у своїх віршах шмагати нещадним поетичним словом усіх тих, що їх вчинки та дії йшли в розріз з великою ідеєю волі, а саме — рабовласників-плантаторів та гнобителів, що діяли кривду індіанців.

Вітменове пристрасне захоплення ідеєю свободи виростило в його душі бунтарську реакцію проти всяких обмежень, а в тому — проти усталених законів поетичного вислово, яка у висліді дала вияв смисловою стилістичною новаторству в його віршах. До новаторства слід зачислити передусім вільний вірш, без рими, метра, який, поряд із надто вільним трактуванням ставової тематики у деяких його віршах, були причиною звинувачення поета в небувальності, що перешкодило визнати початково його небувальний поетичний талант.

На очах Вітмена проходила не тільки громадянська війна між півднем та північними стейтми, але й перетворення молодого країни з аграрної у промислову.

З технічним прогресом Америки, яку поет чудово

описав у віршах: „Пісня про виставку“ та „Локомотив узимку“, Вітмен передбачав її краще майбутнє та мирне розв'язання усіх її матеріальних та соціальних суперечностей.

Поетія Вітмена мала великий вплив на розвиток американської літератури, а навіть світової літератури. У 1873 році Вітмен у наслідок паралічу важко захворів і відтоді залишився все життя невольником ліжка в містечку Кемден, Н. Дж., де він жив у маленькій хатині, в якій сьогодні містяться музеї його імені. Хоч що за його життя Вітмен був регабітований американським суспільством відносно „неморальності“ його віршів, проте офіційне визнання його великого поетичного таланту він одержав ційно по своїй смерті під час світової виставки в Нью Йорку в 1939 році.

На виставі відбулися дві вагомні події: відкриття першої у світі телевізійної станції RCA її президентом Дейвидом Сарновом та відслонення першого у світі пам'ятника Волтові Вітменові роботи скульптора Дж. Дейвідсона.

В одному з його віршів Вітмен написав: „Не замикай-те двері перед мною, годі бібліотеки“.

Це була аллюзія поета до початкового періоду його творчості, в якому його „Пагіній трави“ були вилучені з усіх бібліотек. Сьогодні немає, здається жадної бібліо-теки, яка могла і хотіла вилучити його книжку віршів зі своїх полиць, навакпа, книжка віршів Вітмена тепер скрашє кожному бібліотеку світу, бо поет випередив людство на багато років у своїй інтуїтивній візії.

Волт Вітмен

I hear America singing

(Зі збірки „Пагіній трави“)

Я чую, як дзвінок співає Америка нових пісень,
Сповідь чиста і сил — в блакиті, заквітчаній
дні.

(Закінчення на ст. 4)

Збережімо...

(Закінчення зі ст. 2)

не згадати й того, що в українській школі українська дитина знайде не тільки вишкіл прагматично технічний, але й ширший вишкіл предметний з української культури, який збагатить її підбудує духовно. Але ця справа потребує окремого обговорення.

Середовище позашкільне

Це середовище організації молоді, спортивних клубів тощо також не менше важливе. Перебування у школі дитини, підлітка чи юнацтва триває дещо більше як півдня. Решта дня — це вільний від занять час, який американська молодь проводить трохи у спорті, а більше біля телевізора, де багато невідповідних програм, але більше нудує чи бешкетує.

Українці вже від початку свого нового поселення створили різні молодіжні організації: Пласт, СУМ, ОДУМ, МУН, у яких наша молодь може, «виживаючи» під відповідною опікою і корисно проводити зі своїми товаришами свій вільний час. Всі організації включно з українськими спортивними клубами, зміло ведені на сучасному позитивному сприйнятті життя, можуть зацікавити наш доріст і відтягнути його від нудування — від шукання себе в невідповідному не-українському товаристві. Крім цього, всі наші позашкільні середовища скріплюють духа приналежності нашої молоді, духа єдності, духа спільності найперше поміж собою,

а в далішому — і з цілою українською громадою.

Середовище української громади

Через український родинний дім (звичайно, неізолюваний), українські школи, українські молодіжні організації включається наша молодь у життя всієї української спільноти, як її підбудова, як запораку її життєздатності у майбутньому. Особливо так бачимо ми нашу молодь у її публічних виступах на місцевому чи позамісцевому рівні. І сама молодь любить бачити себе у великому гурті. Тоді вона почуває свою силу, свою важливість і відчуває своє запліччя у численній нашій громаді. Перед очима встануть завжди добре підготовані публічні виступи дитини і молоді життєвих шкіл: народної і середньої в Дітроїті (хори, сценічні картини, декламації), чи Ювілейна Міжкрасна зустріч Пласту в Іст Честері в 1982 році.

І ось в останньому часі (жовтень ц. р.) велика українська Меморіальна маніфестація у Вашингтоні до вшанування жертв Українського голокосту у 1932-1933 роках. Яка шкода, що деяка частина нашої молоді не взяла організованої участі у цій маніфестації, не відчула себе у спільному середовищі з рештою нашої молоді на поселеннях, не відчула себе у спільності з цілою українською громадою, тією громадою, що є із цього й того боку Збруча!

Вступайте в члени УНС

Вартісна поява на нашому книжковому ринку!

Мистецьке оформлення ЛЮБОВСЛАВА ГУЦАЛЮКА

У книжці 16 новел. Ціна: \$12.00. Пересипка \$1.00. Мешканців стеїту Нью-Джерсі зобов'язує 6% стеїтового податку.

Замовляти:

СVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПОДЯКА

Усім Приятелям і Знайомим, які привітали мене з 70-ти річчям народження і висловили добрі побажання —

дуже і дуже дякую!

Зокрема, сердечно дякую колегам Українського Лікарського Товариства Північної Америки та його Головні Управлі минулої каденції на чолі з головою д-ром Петром Машком за нагороду мене Почесною Грамотою УЛПА. Одночасно дуже дякую д-рові Павлові Пундієві — архіварові Т-ва за редакцію ювілейного збірника в мою пошану, як також редакціям газет «Свобода», «Українські Вісті», «Новий Шлях», «Український Голос», «Вільне Слово», «Вільна Думка», «Українське Життя», «Нова Зоря», «Америка» та «Ukrainian Weekly» за розміщення дружніх ювілейних заглядок про мене та мою скромну працю.

Нарешті, глибоко вдячний моїм Колегам за фактом та Колегам по перу — д-рові Павлові Пундієві, редакторам і письменникам — Степанові Радіонові, Юркові Степанові, Анатолію Юрковичу, «коропів українських загальних» Богданові Федчуків, Оп. Куленкові, Мих. Качалубі та д-ру Христі та інж. Андрію Нечідаєву за написання дружніх заглядок в пресі з нагоди мого ювілею. Всім Вам щира, дружна й сердечна подяка!

Юліан Мовчан

64-ий Відділ СУА в Нью-Йорку
влаштує

РІЗДВЯНИЙ
БАЗАР

в суботу, 3-го грудня 1983 р., від год. 10-7 вечора
і в неділю, 4 грудня 1983 р., від год. 10-4 по пол.

в домі: СУА, 108 Друга Авеню, Нью-Йорк, Н. Я.
В ПРОДАЖІ: ВСЕ ПРЯМОЖЕ НА РІЗДВЯНИЙ СТИЛ
І НА ДАРУНКИ.

ВСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО.

Голова СКР ІСНО серед українських
поселенців у Бразилії

На запрошення Хліборобсько-Освітнього Союзу (колишнього Українського Союзу) до Бразилії прибув після відвідин на початку місяця жовтня ц. р. української громади у Венесуелі Голова Світової Координаційної Ради ІСНО Павло Дорожинський.

Делегація, що складалася з представників всіх діючих центральної організації в Курітібі: яку очолював голова Хліборобсько-Освітнього Союзу Іларій Безручко, а в склад якої входили проф. Степан Плехтин, інж. Олександр Чечко, Тетяна Башин, Петро Єдин, Антоніна Сисин, Марта Безручко, Ангеліна Чечко, Мирослав Мазепа та Іван Микulich, вітала на летовищі П. Дорожинського та його дружину Віру.

Під час поїздки в Бразилії голова СКР ІСНО відбув кілька зустрічей з керівниками і членами різних місцевостей, зокрема численні поселення (колонії) наших хліборобів у штаті Парана, де поселилося найбільше число нашої давньої еміграції.

На протязі місяця червня, липня і серпня ц. р. в наслідок безперервних зливних дощів та вилуїв рік, в тому числі головної ріки Ігуасу, велика кількість наших селян зазнала поважних матеріальних втрат.

Катастрофа, яка навістила українські поселення, принесла жальні спустошення у багатьох місцевостях, в яких живуть переважно тільки українські селяни. Численні хати та майже всі поля ще до цього часу залили водою; й деяка частина наших поселення опинилася без найкращого прожитку. В наслідок економічної кризи, яку зараз переживає Бразилія, теперішній уряд безсилний дати потерпілим якунебудь допомогу.

В товаристві голови Головної Управи ХОС Іларія Безручка та його дружини П. Дорожинської разом зі своєю дружиною мали безпосередню можливість об'їзду деяких поселень та оглянути місцевості найновішої дощової катастрофи.

Голова СКР ІСНО відбув ряд зустрічей і виступів зі словом у більшості з менших місцевостях як Круз Машадо, Ріо дас Вікторіа, Шаркіда, Ріо дас Ітас, Уніон де Вікторіа, Лінія юр Лімосейро та інших менших місцевостях, які зазнали матеріальних втрат під час останньої великої повені.

Збори з громадою в місцевості Уніон де Вікторіа, де виступили з промовою голова СКР ІСНО П. Дорожинський та голова ХОС Іларій Безручко, зібрали понад 400 осіб. Проводив збори голова місцевої філії ХОС Микола Гончар.

У місцевостях Круз Машадо та Ріо дас Антас делегація відвідала українські сирітські установи, які знаходяться під зарядом сестер Іосафаток та сестер Служби.

В Курітібі, в місці осідку Головної Управи ХОС, голова СКР ІСНО відбув цілий ряд окремих нарад, зустрічей і конференцій з усіма складовими організаціями, що входять в систему ІСНО.

Створений ще в 1922 році Хліборобсько-Освітній Союз (ХОС) в Бразилії згуртував у своїх рядах переважно українських селян, які, по-вашим ще з кінця минулого століття, поселилися в переважною більшістю у штаті Парана. За неофіційними статистичними підрахунками, всіх українців у Бразилії живе в даний час близько 300,000 осіб.

Хліборобсько-Освітній Союз нараховує сьогодні 18,000 членів та охоплює 27 філій. Головою Г. У. є Іларій Безручко, а секретарем інж. Олександр Чечко. В рамках ХОС-у проводять свою діяльність як окремі секції: Українсько-Бразильський Клуб, на чолі якого стоїть проф. Степан Плехтин. Від імені УБКлубу проводиться радіопередача,

якою завідує Ольга Горачук. Українську Жіночу Організацію «Холод Тетяна Башин, а секретаркою є Євгенія Мазепа. Діяльна також Молодеча Організація «КЛЕМ» — голова М. Приймак, та Українська Фольклорна Група, голова М. Мазепа.

Друкованим органом ХОС-у є «Хлібороб», що виходить в Курітібі щодня тижневий українською мовою з додатком також португальською мовою.

У суботу, 8 жовтня ц. р., голова СКР ІСНО виступив у Курітібі перед членством ХОС та всіх Братських Організацій доповіді на тему: «Діяльність української громади в літній час в сучасну пору». Вечером провели голову Українсько-Бразильського Клубу Степан Плехтин і голова Хліборобсько-Освітнього Союзу І. Безручко.

В неділю, 9 жовтня, П. Дорожинський з дружиною та в супроводі всіх голів Братських Організацій взяли участь у відзначенні 50-х роковин жертв Великої голоду в Україні. Доповідь виступив представник молоді «КЛЕМ» Корнелій Шмулик. В українській католицькій церкві Непорочного Зачаття була відслужена Служба Божа в наміренні жертв голоду, яку відправив о. Микола Іванів у співслужінні кількох інших священників. Проповідь про голод в Україні в 1932-33 роках виступив о. Іларій Бардаль.

Того ж самого дня ввечері відбулася зустріч з молоддю з організації «КЛЕМ», як також із фольклорною групою, в якій взяло участь понад 150 молодих учасників.

На зустрічі виступили Віра Дорожинська, Іларій Безручко, Павло Дорожинський та Петро Єдин.

В дискусії, найосновнішою темою якою було обговорення збереження української мови, плекання української культури та взагалі прив'язаність до українського «кореня», забилися слово члени обох молодіжних груп. Більшість тутешньої української молоді — це вже третє або четверте покоління.

У товаристві секретаря Головної Управи ХОС інж. Олександра Чечка голова СКР ІСНО зі своєю дружиною відвідав Духовну Семінарію, якою завідує Отці Василіян.

Рівночасно він відвідав парафію української католицької та української православної церков у Курітібі. Разом із головою Української Жіночної Організації Тетяною Башин та Мартиною сестрою хворого Єліса копа Мартинця, відвідав він школу й монастир Сестер Служби.

10-го жовтня ц. р. відбулися в головному будинку ХОС в Курітібі наради з Головною Управою УЖО Організації, на яких, між іншим, були обговорювані можливості приспівати до допомоги потерпілому в наслідок повені українському населенню в Бразилії.

Під час свого перебування в Бразилії голова СКР ІСНО відвідав також Ріо де Жанейро, Сан Паулю й Порте-Алегре. В Сан Паулю П. Дорожинський відвідав в товаристві Володимира Хоми на УКЦеркву та УПЦеркву, школу, якою керують Сестри Служби, а також місцеве Товариство «Соборність».

Побут в Бразилії голови Світової Координаційної Ради ІСНО Павла Дорожинського та його дружини були завершені спільною вечерею, що відбулася у великій залі в будинку Центрального ХОС в Курітібі в присутності голів і членів управ усіх центральних організацій.

14-го жовтня ц. р. у супроводі численної делегації Павло і Віра Дорожинські відлетіли з Курітіби до Буенос-Айреса, де взяли участь у святкуванні 50-ліття Товариства «Відродження» Аргентини.

СПРОБА ГРУПИ МОЛОДИХ грузинів захопити літак і спрямувати його до Туреччини закінчилася перестрілкою, в якій загинули щонайменше сім осіб. Про подробиці інциденту повідомили західні репортери на летовищі в столиці Грузії Тбілісі. Це найдраматичніший випадок захоплення літаків у всій союській історії. Деякі повідомлення говорять, що число смертних жертв було 10. Згідно з даними контрольної вежі на летовищі в Тбілісі, повітряні пірати, шість чоловіків і три жінки, намагалися захопити у п'ятницю вечором літак, який летів з Тбілісі до Ленінграду з невеликою зупинкою в Батумі поблизу турецького кордону.

Нарис програми...

(Продовження зі стор. 1)

грудня промовлятиме новий лідер прогресивно-консервативної партії Канади і лідер опозиції у федеральному парламенті Бранс Малдроні, і перший український посол до британського парламенту Степан Терлецький.

СОБОРНА ПОМИНАЛЬНА МАНІФЕСТАЦІЯ

Конгресова маніфестація у пам'ять понад 7,000, 000 українців знищених московським голодомором в 1932-33 роках відбудеться в неділю, 4-го грудня, в найбільшій торонтоській арені Мейпл Ліф Гарденс. Маніфестація почнеться в гол. 11:30 ранку вмішаром українських молодіжних організацій в центр арені, де буде відслужена екуменічна Панахида з участю ієрархів українських церков та зібраного хору українських православних церков Торонто. Після панахиди молодіжні організації, калети та ветерани — представники комбатантських організацій під звуки оркестри «Батурин» СУМ, Торонто, відбудуть святої апел, який буде завершений виступом збірному хору Торонто під диригентурою З. Лавришина. Вищезгадані Бранс Малдроні і Степан Терлецький та новообраний президент СКВУ виступлять доповіді, після чого буде проголошений маніфест ІУ Конгресу СКВУ. Надзвичайною мистецькою подією поєднається виступ зібраних молодих ансамблів бандуристів з цілої північної Америки під проводом Григорія Китаєвого та величаве закінчення поминальної маніфестації всіх мистецьких сил та публіки відспіванням «Боже Великий». Квитки на маніфестацію, в ціні від дол. 6 до 10, половина ціни для молоді, можна набути в українських книгарнях, кредитках та організаціях, або при дверях арені в день маніфестації від гол. 9:00 ранку.

ЗАГАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЇ

Делегати та гості ІУ Конгресу СКВУ можуть реєструватися на Конгрес починаючи від гол. 9:00 ранку в середу 29-го листопада в готелі Гарбор Кесл у «Harbour Foyer». Як вже повідомлено членів та організації СКВУ конгресова оплата делегатів вносить 75 дол. (канадських) або 65 (американських).

Для гостей та спостерігачів які бажають брати участь на сесіях та імпрезах Конгресу встановлено такі вступні ціни: вступна реєстрація — 10 дол., полуденки — 20 дол., конгресовий бенкет — 30 дол., реєстрація та вступ на всі конгресові імпрези — 95 дол.

За ціну вступної реєстрації можна брати участь у всіх сесіях і доповідях. Полуденки, бенкет і маніфестація вимагають вище поданої оплати.

Організаційний Комітет ІУ Конгресу матиме інформаційну канцелярію в готелі, де можна буде погляджувати справи поза реєстраційним годинами. За інформаціями перед 29-им листопада проситься звертатися до бюро СКВУ на телефон (416) 762-1108.

Подібні заяви поміщено вже раніше на сторінках «Свободи» від Союзу Українських Ветеранів в ЗСА за підписами полк. М. Отрешко-Арського і майора Миколи Личка та Головної Управи ОБВУА за підписами Ю. Вишневицького і О. Труша.

Нью-Йорк 4-го листопада 1983 р.

До Президії Світового Конгресу
Вільних Українців СКВУ Торонто, Канада
Вельмишановна Президіє!

Після подій на XIII Конгресі Українців Америки та після невдалий спроб порозуміння між Комітетом за Правопорядок в УККА та Проводом УККА, вважаємо, що УККА не є репрезентантом і центром українського суспільства в ЗСА.

Визнаємо у біжучій ситуації керівним центром діяльності українців в ЗСА Українську Американську Координаційну Раду.

Командир Союзу Ветеранів
Українського Різистансу (СВУР) Дмитро Фурманець
сотник Ляріон Поліщук секретар

До Президії
ІУ Конгресу СКВУ
Торонто, Канада

Ірвінгтон, 12-го листопада 1983 р.

Хвальна Президіє!

В листопаді 1980 року комбатантські організації у ЗСА спільно підписали своє становище до відомо членів своїх організацій і української американської громади, подаючи причини виступу з наради XIII Конгресу Українців Америки і це повідомлення було поміщене у «Свободі» з повною датою. Комбатантські організації на протязі трьох років були обсерваторами і співучасниками переговорів наладнання загальнознаних причин теперішньої кризи в українському організованому житті у ЗСА в рамках УККА, включно з ворожим наставленням до комбатантських організацій та виключенням їх із Номінаційної комісії Конгресу.

На жаль, нічого позитивного за цей час не сталося і ситуація однакова, помимо заходів громадських і церковних чинників.

В такій ситуації Крайова Управа Братства ІУДУН А рішила, що місце нашого Братства, як завжди, із цією частиною громади, яка б вона своєю величиною не була, яка має можливість всебічно працювати для великої цілі — в інтересах нашого народу, а не лише стисло із політичними напрямками будь-якого одного політичного середовища. Тому що така ситуація тепер існує, Крайова Управа просить СКВУ прийняти до відома, що наше Братство на ІУ Конгресі в грудні 1983 року в Торонто репрезентує Українська Американська Координаційна Рада.

З воїнським привітом:

За КУ Братства ІУДУНА в ЗСА:
Осип Голинський,
голова

Ярослав Закаляк,
секретар

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Регена опублікувала злібералізовану інструкцію про продаж технології для Китайської Народної Республіки, але серед цієї технології немає наймоделішніх компютерів, які можна вживати для військових цілей. Департамент торгівлі приготується до збільшення товарообміну між ЗСА і КНР, яке розпочнеться вже в січні 1984 року. Нове зарядження ставить Китай на рівні всіх інших запризначених із ЗСА держав з Північно-Атлантичного Союзу (НАТО), Японії, Австралії і Нової Зеландії.

РЕЧНИК ПЕНТАГОНУ заявив, що приблизно половину американських воїнів (3,000) були перекинуті літаками на свої бази у ЗСА ще перед Днем Подяки, а 3,100 морських піхотинців залишаться там до 23-го грудня ц. р. на І реналі. Після того на острові залишаться тільки санітарні частини, група інженерів і техніків, які допомагатимуть місцевому уряду налагодити ситуацію.

Ділимось сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в середу, 23-го листопада 1983 року, по довілі і важкій хворобі, відійшов у Вічність наш Дорогий

МУЖ, ШВАГЕР І ВУЙКО

бл. п. інж.

Володимир Хамула

уроджений у Борткові, Зах. Україна, проживав 74 роки.

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА в п'ятницю, 25-го листопада 1983 р., о год. 7-й вечора в похоронному заведенні Н. В. Humiston Funeral Home, Kerhonkson, N.Y.

ПОХОРОН в суботу, 26-го листопада 1983 р. по СПЛУЖБІ БОЖІЙ у церкві Прес. Трійці, Кергонксон, Н. Я., о год. 9:30 ранку на українській православній цвинтарі св. Андрія у Св.т Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибіти:

дружина — ГАЛЯ
сестра Галі — ЛІДІЯ з чоловіком РОМАНОМ
ОСІНЧУКОМ і дочкою ЮЛІАНОЮ
і ближча та дальша Родина

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у Вічність
6-го жовтня 1983 року
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ОСИП МАРУСЯК

Щею дорогою складаємо щирю подяку Приятелям і Знайомим за листові, телефонні і усні вислови співчуття і розради та за молитви по Покійному, Дирекції Працівників Української Шидниці за зложені квіти, а похоронному заведенні Насевича за справне погляджовання похоронних формальностей.

Дякуємо українським лікарям д-рові Миколі Войтовичеві і д-рові Василеві Салюкові за лікарську опіку в останні дні життя Покійного.

Щире спасибі о. шамб. д-рові Іванові Білинчичеві, парохіві церкви Царя Христа в Філадельфії за удушення Найсвятіших Тайн і переведення похоронних обрядів та Петрові Ділябі за асисту священників.

Дякуємо Андрію і Маркові Клосам та Остапові Левницькому за поміч в несенні домовини Покійного до церкви і на цвинтар.

Заупокійні Святи Літургії офірували: Олексі і Марія Соки, д-р Володимир Бандера, Стефанія Голіна.

В пам'ять Покійного зложимо:

на УОКЦ в Філадельфії — працівники фірми Сомерсет — \$40.00

Патріарший Фонд —

Стефан і Марія Янківські \$500.00

родина 100.00

Евгенія Пучин 50.00

ФКУ — Гарвард — родина \$1,000.00

НТШ — родина 500.00

Мальованія церкви Царя Христа — родина 100.00

Нехай Всевишній винагородить Вас своїми ласками.

Дружина — МАРІА МАРУСЯК

Дочка — ДАРІЯ ІВАН СКАРА

з внуками БОРИСОМ І ЯРЕМОЮ

ПОДЯКА

Дня 22 квітня 1983, на 58 році життя, з волі Всевишнього, після короткої але важкої недуги, відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий Муж, Батько і Брат.

бл. п.

інж. БОГДАН В. БЕМКО

співець і диригент співочих ансамблів і хорів

Рантково й боляче передчасно перервалася його віддана громадська й культурна праця, замов його недоспівають спіл. У цьому великому й несподіваному родинному нещастті ми знайшли неоцінену моральну підмогу й розраду від його наших Друзів і Знайомих, від близької і дальшої Рідні, від людей доброї волі й співчутливої серця. Усім за це на останні послуги Покійному щею дорогою складаємо нашу щирю подяку.

У першу чергу за похоронні відправи дякуємо Всц. Отцям Монах. І. Федориківі та Єлизавету Я. О. Кучмикові, парохіві церкви св. Івана Христителя в Нью-Йорку. У вдячній пам'яті зберігалимо мелодійний похоронний спіл його колишніх співучасників з Нью-Йорку, «Трембіти» і Єлизаветського «Болка» та його Друзів з «Кравани».

На вістку про смерті Богдана, як на голос похоронного дзвону, поспішали наші Рідні, а тому й особи глибокого віку, з Вашингтону, Філадельфії, Дітроїту, Баффало, щоб віддати останню послугу Своєму великому життєвому вадні й глибоким родинним почуттям, щоб разом поділити смутку і жалі з приводу болючої втрати. Усім Вам наша сердечна подяка.

Щире спасибі д-рові Борисові й Олі Бемкам та подружжю Романові й Наді Канюкам за влаштування Поминал. і всім, хто додав свою частку до цього, дякуємо. Наша щиря подяка панам мгр. Миколові Пінковському, Любокові Калитичеві, д-рові Вол. Корольові, Юсипові Лисогорові, кол. гол. предсідникові УНС, що після панахиди, чи на поминках, по-м'янули Покійного, не злим тихим словом».

Особливу подяку складаємо пані Орисі Петрині Джансон і панові Іванові Когутів, представникам української громади в Ст. Пітерсбурзі, Флориді, де Покійний проживав останніх 10 літ. «Смерть цього невідомого культурного працівника, шанованого в нас

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включено з посмертними згадками некрологів, мають бути не довше за три сторінки машинопису, писані чорною фарбою на папері. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів між рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малими, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після опублікування. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід надати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

З діяльності Марійного Центру у Дейтоні

Коли бліднуло сонце і срібному туману сонця й блискуче павутиння обмотувало світ, коли заблагнали кровавим намистом калина, а берези й явори навіпердіки змінювали костюмовий стрій, коли століття й обороги стояли повні багатих плодів життя, — тоді стежками тихими, полями навантаженими, поспішав народ на відпустку і празники Святої Покрови, празник відносності-подяки Марії та її опіки, за успішний рік.

Так і ми тут, у Марійному Центрі у Дейтоні, коли спалахують вогнем яскравими кушми, а клени тихо стелють пушисті кошушки, коли світ всміхається востаннє ласкаво крізь гаму кольорів пливкого золота, у серцях своїх ми складаємо подяку Пречистій за її опіку й благословення. Тоді думками й серцем линемо назустріч усім великодушним й щедрим співосновникам-помічникам проєкту збудувати запевнення української Маріології, без яких ми не могли б поступити стільки кроків вперед, як це сталося в цьому році. Завдяки ентузістам візії зберегти й досліджувати цю вітну українську культуру, можемо пишати гарними здобутками. Хоч ми ще в початковій стадії, але поступ великий. Порівнюючи стан з 1979-80 років, тільки сама кореспонденція за півроку (1983) у порівнянні з цілим 1980 роком збільшилася на 250 відсотків.

З єдиного прихильника у 1979 році — Степана Кітки з Клівленду, що своїми експонатами книжок, бюлетенів, ілюстрацій, довідників, значки в та порадими й проєктами, а головне публікацією у пресі, зацікавив громадство — пішли інші. Спочатку маленьким струмочком гірського потоку, а потім — стрімкою річкою. Вони усі не тільки жертвовавши експонатами, грошей й часу, але й широго серця приятелі, які своїми ласкавими словами поради, заохоти, приязні, стали джерелом сили й енергії. До них належить Степан Гел з Торонто, Ростислав

Кредитова Кооператива „Самопоміч“, Нью Йорк — 500; Марійська Дружина у Кергонсконі — 360 дол., Марійська Дружина у Христелі, Нью Йорк — 250 дол., Параскевія Витвицька — 200 дол., Петришин — 200 дол., Марійська Дружина у Філадельфії — 50 дол., о. Ярослав Тросянецький — 100 дол., Марія Лямпіка — 300 дол., Юлія Свиртнянська — 100 дол., Марія Мриглюд — 100 дол., Олег Склепович разом з його фірмою — 75 дол., панство Демчуки — 100 дол., панство Хамбурські 100 дол., Анна Кобилецька — 100 дол., Петришин — 200 дол., Григор Лех — 200 дол.

Тому що маємо уже деякі фонди, ми закупили додаткові каталогові шафи та спеціальну шафу для мистецьких репродукцій, касетний рекорд, апарат для прозірок, енциклопедію, словники тощо та видали вперше українську різдвяну картку Української Колекції. Хоч вона у транслітерованій формі, все ж вона українська й окрема від загальних привітальних карток Марійної Бібліотеки. У майбутньому проєктом оголошено серед студентів і вчених конкурс на праці Марійної тематики, запрошуючи жорі до оцінки і критики. Тематика, наприклад, — Марія в українській культурі (релігійна, літературна, мистецтва, звичай тощо); Українська Маріяна казка і легенда; Жінка як символ Марії в українській літературі; Довідник Марійних Церков в Україні, Чехо-Словаччині, Румунії, Польщі та в діаспорі; Історичний довідник українських Марійних ікон; Марія в українській музиці, народній і класичній тощо.

На жаль, тільки пожертви з Канади від травня 1981 року до сьогодні, не зважаючи на всі наші зусилля, досі не повернули й ми не маємо змоги занотувати й подати до загального відомства то, що і коли пожертвував експонатами, працюючи та гриміючи для нашої Колекції та подякувати нашим друзям з Канади.

Наш проєкт розвивається, багато цікавого проходить тут у нас на проєкті Пречистого та благословення усім прочанам-жертводавцям, плануються нові проєкти, вербування може й окремої сили для допомоги та зв'язку з центральними українськими організаціями.

Колекція Української Маріани у Дейтоні

КОЛИ ПОДОРЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОІЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- ЧИ КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Цінний дарунок!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

Подобається, щоб у кожній публічній бібліотеці була повна і сучасна дитяча енциклопедія

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ
в англійській мові

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

Том 1-ий \$75.00 — ЦІНА — Том 2-ий \$85.00

Хто замовить ОБА ТОМИ платити \$140.00

Тут відкрити і разом з чеком або поштовою переказом (М. О.) вислати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Прочитати всилати

☐ Том 1-ий — \$75.00

☐ Том 2-ий — \$85.00

☐ Обидва томи — \$140.00

включно з пересилкою

В доларовою переказом (чек, М. О.) дол. _____ і проху вислати на адресу:

Name _____

No _____ Street _____

City _____ State _____ Zip Code _____

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редактор Омелья Твардовський

ЗАКЛИК УПРАВИ УСЦАК — СХІД

Зближаємося до Олімпійського року, Олімпійських Ігор, що відбудуться в 1984 році, зимові в Сараєво, Югославія, і літні — в Лос Анджелесі, Каліфорнія. Весь спортивний світ підготується до цього великого спортивного свята. На жаль, як у попередніх 27 видів Олімпіадах, так і в 28-й не буде репрезентована Україна, хоча будуть виступати в різномірних змаганнях українські спортсмени. Велика більшість цих спортсменів будуть приєднані до репрезентувати варварську червону Росію, яка закривається під маскою СССР. Таким чином, усі здобутки талановитих українських спортсменів будуть знову записані на конто Росії, бо так ідентифікують усіх неросійських змагунів в збірній СССР навіні та невідомі з дійсними фактами спортивної діяльності і спортивної коані вільного світу.

У зв'язку з цим жалюгідним фактом, Управа УСЦАК-Схід пригадує усім українським організаціям спортивним кліткам в ЗСА та організованій громадськості планово й організовано розкривати цей спортивний злочин імперіалістичної Росії усіма можливими засобами.

Разом із представниками народів Білорусі, Литви, Латвії, Естонії, Вірменії, Грузії, Азербайджану й інших з СССР, ми повинні використати усі доступні нам можливості, щоб показати народам світу нахабний російський імперіалізм також в спорті. Одним із доступних нам засобів буде II-га з черги Вільна Олімпіада, яку підготують спортсмени дітяч поновлених народів СССР.

У зв'язку з цією Вільною Олімпіадою, як і далішого гідного репрезентативу українського імені в ЗСА, Управа УСЦАК-Схід на своїх чергових зборах 10-го листопада ц.р. одностайно закликає усі існуючі українські спортивні осередки в ЗСА значно змичити й поширити спортову активність у 1984 році, присвячуючи її нашим подругам й друзям-спортсменам в поневоленій, але нескореній Україні. Закликаємо усіх тих українських спортсменів і спортивних діячів, що з різних причин опинилися поза нашим організаційним спортом, включитися до існуючих українських осередків, чи до творення нових під нашою рідною назвою.

Це наш священний обов'язок перед спортивною Україною, що потребує нашої моральної допомоги. Це наше завдання завжди і всюди репрезентувати та прославляти українське ім'я, що його хоче змести з лиця землі наш відвічний ворог — імперіалістична Росія. Сильні українські спортивні осередки в ЗСА і взагалі у вільному світі зможуть у більшій мірі спричинитися до осяг-

нення нашої спільної з українськими спортсменами батьківщини мети, щоб Україна могла, врешті, бути репрезентована на світовій Олімпіаді.

Управа УСЦАК-Схід

НЕМАТОЯК „ФЕРПЛЕЙ“

(Спортивний фейлетон)

Чикаго так сильно захопилося виданням книжки Скоценія про історію українського футболу, що в цьому „вітровому місті“ зродилася фантастична ідея, щоб, мовляв, запросити автора сюди на зустріч з громадством, а радше спортивною громадою, та запізнати наше молоде покоління з цим футболним „масс-трон“, якого багато з них ніколи не бачили, а багато про нього навіть не чули, а при цій нагоді зібрати пару центів на його книжку.

Чому, наприклад, бразильці можуть мати свого Пеле, італійці — Піолю, еспанці — Замору, аргентинці — Марадону, англійці — Метьюса, а ми, українці, нікого.

Гей, ідея зовсім непогана, і, як один гість підкреслює, перша цього роду на еміграції і перша для Чикаго, бо, бачите, навіть Нью Йорк (наш інтелектуальний центр) про щось таке не подумав.

Зібрати зразу на швидку руку спортову „сметанку“, зробили кілька „мітінгів“ на коліні, щоб, мовляв, кувати залізо, поки ще гаряче. Та, на жаль, знімці ці воли почали орати спортову ниву, інші такі звані патріоти почали її рити. „Та цей Скоцен, коли б не війна, то був би пішов грати до поляків і, правдоподібно, був би закінчив своє кар'єру в репрезентації Польщі. Який то вам українець?“

А другий каже: „Та він навіть як грав в „Україні“, то за добрі гроші. Який то вам патріот?“. Ну, а ще інший каже: „Я не тільки не дам ніщо на його книжку, але й збійкотую її зустріч з громадством і не прийду!“

„А знову маю довести поважні сумніви, чи Скоцен взагалі таку книжку пише. Він тільки так „блюфує“, щоб зібрати гроші,“ — заявив інший.

„Ну, а як вже справді пише, то чорт його знає, що він там пише. Зрештою, мене і так у Чикаго не буде. Дуже невідповідний час на таку імпрезу“, — хтось ще там докинув.

І десь Скоцен мусів довідатися про ці чикагські клопоти та зв'яз і відмовився приїхати. І так зустрічі не було, не має і не буде.

З цього всього — один висновок, що Чикаго таки не може рівнятися з Нью Йорком. Нью Йорк завжди був метрополією, а ми надалі залишилися селом.

А якщо йдеться про нас, українців у діаспорі, то нема, де правди діти: не вміємо пошанувати своїх і через це не шанують нас чужі. Дуро

ДОНЕЦЬКИЙ „ШАХТАР“ В ЧВЕРТЬФІНАЛІ ЗА ЧАШУ ЕВРОПИ

„Шахтар“ Донецьк — „Серветт“ Женева 2 : 1

У відплатних змаганнях, що відбулися 1-го листопада ц.р. в Женеві, дружина українських вуглекопів здобула і цим разом перемогу, завдяки якій ввійшла до чвертьфіналу за чашу Європи. (Пригадаємо, що в першій зустрічі в Донецьку „Шахтар“ переміг вислідом 1 : 0)

Обидва переможні голи для української дружини

(от)

Волт Вітмен...

(Продовження зі стор. 3)

Сніває їх майстер-механік (а в тому є сила і чар!); Сніває їх тесля при балці, і цеглі, як ставить цегляр; Сніває їх швець при роботі, весь день на стільці сидючи; Сніває брільяр-капелюшник, при довгій станку стоючи; Сніває рубач і плагдтор, як з доми й до дому їде; Сніває моряк про свій човен, як він під парюю гуде; І неня сніває любляче, колишучи сонне дитя; Сніває молодича при пранні і шваля зайнята шиттям; А кожний про себе сніває: про те, що його чи її, — І линує з уст юних, щасливих дівки, мелодійні пісні.

Переклав Л. Якевич

Вступайте в члени УНС

САНТИМЕНТАЛЬНА МАНДРІВКА В МИНУЛЕ

Нью Йорк. — Союз Українок Америки — 82-ий Відділ влаштує тут в неділю, 4-го грудня ц.р., о год. 1:30 по полудні, в Літературно-Мистецькому Клубі (Дім ОУВФронт) при 136 Друга авеню — Літературно-вокальне поєдиння п. н. „Сантиментальна мандрівка в минуле“. Виконавці: Іванна Савицька (соло), Христина Карпенко (пісня), поведуть присутніх стежками: Лемківщини, Любачівщини, Львова, Києва і Канева. Після одностайної програми, гуртка за часом і солідним. Організатори запрошують на вечір українське громадянство.

Вступайте

в члени
УНСОУЗУ!

ДАРУНКИ НА СВЯТА — всі спішіть до АРКІ, БАГАТО НОВОГО!

Різне

МИ І СВІТ

Минув рік — по 4 долари Річна передплата — 12 доларів
NIAGARA FALLS ART GALLERY
RR. No. 2, Niagara Falls, Ont., Canada L2E 6S5

ПОРАДА ТИМ, ХТО ХОЧЕ ДОВГІ ЖИТТЯ

Копи Ви маєте 40-45 років і хотіли б жити довго, довго, аж до 80 років, 95 або і 130 років, а може і більше, для цього треба вичити і виконувати ті поради, які подав в своїй книжці

„СЕКРЕТ ДОБРОГО ЗДОРОВ'Я І ДОВГОЛІТНОГО ЖИТТЯ“

проф. Володар Добролюбо. Шліть замовлення на адресу: 145 Prospect Park West Brooklyn, N.Y. 11215 Ціна 10.00 дол.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відомо солідна фірма

CYPRESS HILLS MONUMENTS

ВОЛОДИМИР БІЛАНСЬКИЙ
WALTER BIELANSKI
К. М. КАРДОВИЧ

CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2532
Miami, Fla. Tel.: (305) 653-5861
Відкрито в кожний день, крім суботи, включно, від 9:30 по пол., в неділю 10-4 по пол.

На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

FUNERAL DIRECTORS

SENKO
FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
(212) 388-4416 or (516) 481-7460

HEMPSTEAD
FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
24 HOURS A DAY.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга ШИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесення тілних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ШАНОВНІ ЧЛЕНИ!

Пригадайте собі коли в останньому часі Ваш Відділ УНС спонзорував якусь корисну діяльність.

- Якщо активність Вашого Відділу послабилася, візьміть до уваги нову програму УНСОУЗУ під назвою Фонд Братської Діяльності.
- В цьому році призначено на працю ФБД суму \$5,000. Всі Відділи і Округи УНС можуть одержати з цього фонду певну суму грошей або дорівнювальний фонд (мечинг фонд) на ведення і поживлення на місцях братської діяльності.
- Що це є братська діяльність? Це може бути цілком звичайна, як от допомога старшим громадянам-українцям з Вашої місцевості, або оплалчення незможній дитині літніх вакацій в українському молодечому таборі.
- Братська діяльність може теж проявлятися і на більшу скалю, як приміром влаштування культурних чи виховних імпрез, розвагових вечорів, спільних прогулянок, тощо.
- Програма братської діяльності, яку вибиратиме Відділ, чи Округа, повинна залежати від зацікавлення членів.
- Братство — це основа УНСОУЗУ. Коли Ви хочете, щоб у Вашій місцевості було більше братської діяльності, порозумійтеся з урядовцями місцевого Відділу УНС, або пишіть на адресу:

MARTA KORDUBA — Fraternal Activities Coordinator

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302 • (201) 451-2200

Приймається оголошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі“

Адміністрація „Свободи“ запрошує ВШановних Читачів, Установ, Організацій, Товариств, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святкові привіти у відплатному Різдвяному числі, що зайдуть у найдавший закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святкового числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення

ЦІНИ ОГолошень

1 цаль через 1 шпальту \$ 7.00

1 цаль через 2 шпальти \$10.00

2 цали через 2 шпальти \$20.00

3 цали через 2 шпальти \$30.00

за новим стилем до 10-го ГРУДНЯ 1983 року

за старим стилем до 19-го ГРУДНЯ 1983 року

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святкових побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302